

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14 פברואר 2013

[REDACTED]

לפני כבוד השופטת מיכל בריק נבו

תקאשימח/חמשיבח: מדינת ישראל
על ידי ב"כ עו"ד אידית אסולין

נגד

תנאשם/תמבקש: [REDACTED]
על ידי ב"כ עו"ד יוסי סקה

תחלטה

1. לפני בקשתו של הנאשם להורות על ביטול כתב האישום שהוגש נגדו, מחמת אפליה בהעמדה לדין, בלא שתי ולחנטי, בין הנאשם לבין אחר. האחר הוא המתלונן בחזק, כפי שיפורט להלן. מדובר, לטענתו, באפליה העומדת במחירה לפקודתה של צדק והגנת משפטיות, המבטחת טענת הגנה מן הצדק במסגרת סעיף 149(10) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן - החסד"ס).

תקצו

2. נגד הנאשם הוגש כתב אישום ביום 7.2.11 המייחס לו עבירת איזמים (עבירה לפי סעיף 192 לחוק העונשין, תשל"ז-1977).

על פי כתב האישום, ביום 16.1.10, על רקע סכסוך שכנים, איים הנאשם שלא כדן על יעקב וייס [המתלונן]. בכך שצעק לעברו שיוחזק עליו את העציץ שהחזיק בידו וכי למטה ידקור אותו "בשיפור" מתכת. בהמשך הנאשם ירד לכיוון המתלונן ואיים לפגוע בו בכך שהחזיק "שיפור" מתכת והתקרב לכיוונו. הנאשם לא הצליח לממש את איומו זאת בשל התערבות אמו, הגב מרים קורנהרד.

טענת הנאשם

3. טענת הנאשם הועלה בדיון שהתקיים לפני ביום 31.12.12 וכן הוגש טיעון בכתב. לטענת הנאשם, כד בכר עם חקירת החשדות כנגדו הוגשה תלונה מצידו ומצד אמו כנגד המתלונן, בגין אותה מסכת אירועים, כחשד לביצוע עבירות של תקיפה ואיזמים כנגדם. הן הנאשם והן המתלונן נחקרו באזהרה, אך בתופו של יום מצאה היחידה החוקרת לבטח את שתי התלונות האריות, וזאת מסעמים של "הערר ענין לציבור". אלא שהמתלונן הגיש ערר על החלטת הגביה והבקבת הערר נפתח חזק החקירה כנגד הנאשם, אשר הבשיל לכדי כתב האישום שלפני.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14 פברואר 2013

לטענת הנאשם, לא ברור מדוע דמו של המלחון סמוך יותר מדמו שלו ומדוע תיקו של המלחון נסגר, בעוד תיקו של הנאשם ממשיך להתנהל. עוד מציין הנאשם, כי גם הוא הגיש בטופו של יום עוד בנוגע למניחת תיקו של המלחון, אך טרם נתקבלה כל תשובה לגבי אותו עוד.

תגובת המאשימה

4. לטענת המאשימה, ישנם מקרים בהם, על סמך בחינה מתודשת של מכלול הראיות בתיק והצרכים עוצמתן, מודלטה המאשימה להגיש כתב אישום כנגד מעורב אחד ואילו לגבי מעורב אחר, לגנוח. כך בענינו נמצא כי הראיות כנגד הנאשם הן מצדקות, ובשל כך הוגש כנגדו כתב האישום. לטענת המאשימה, נוכח השלמת החקירה בעקבות הערר של המלחון (נגבו ערויות נוספות בתיק, המתקוח אח גרסת המלחון לארצו), הצריכה התביעה מחדש את העובדות ומכאן ההחלטה בדבר הגשת כתב האישום כנגד הנאשם.

תשובת הנאשם

5. לא הוגשו לעיון ההגנה או לכית המשפט כל הצמקות המפרטות את סיבת גניחת התיק כנגד המלחון, מעבר לציון עילת הסגירה, והיא: הערר ענין לציבור. ואולם, שני תיקי החקירה נסגרו מטעמים של הערר ענין לציבור. משכן, מתבקש בית המשפט לדהות את טענת המאשימה כאילו נמצאו ראיות מצדקות כנגד הנאשם בלבד, שכן על פי עילת גניחת התיק כנגד המלחון, שאיננה "הערר ראיות", גם גורו נמצאו לכאורה ראיות מבוססות להוכחת אשמתו.

הערר תשובת של המאשימה

6. עיינתי בבקשה, בתגובה ובתשובה, והוריתי למאשימה כיום 15.1.13 להתייחס תוך 7 ימים לטענת הסגנון לכך שלא נמסרו הצמקות המפרטות את טעמי גניחת התיק כנגד המלחון. עוד הוריתי למאשימה להבהיר כיצד עילת הסגירה בענינו של המלחון ("הערר ענין לציבור", להבדיל מ"הערר ראיות מספיקות") מתיישבת עם טענתה שההכחנה בין הנאשם למלחון, היא כמות הראיות ואיכותן.

הרף החלטתי, ואף שהחלטתי נמסרה גם ידנית לנציגי המאשימה שהופיעו באולמי, עד למערר זה טרם מסרה המאשימה תגובה, והמועד לכן כבר חלף לפני יותר משלושה שבועות. נוכח האמור, החלטתי ניתוח בהערר תגובת המאשימה.

דיון תוכנית

7. אכיפה ברדנית וסלקטיבית היא אסורה ועומדת בסתירה לעקרונות הצדק. ניתן לדבר על אכיפה סלקטיבית ועל אפליה כאשר התביעה מבחינה, ללא הצדקה, והערר שוני ולוחטי ומתוהי, בין שני מקרים דומים. במצב כזה, מתנתח החשדות לטענת "הגנה מן הצדק", המעוגנת בסעיף 149(10) לחמ"ד.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14 פברואר 2013

8. מאז נקלטה הדוקטרינה של הגנה מן הצדק אל המשפט הישראלי נעשו נסיונות לטעון לתחלתה על פגמים שונים בפעולתן של רשויות התביעה. בדוכס המכריע של המקרים לא צלח הציון ובית המשפט שב הרגיש את הזהירות והצמצום שיש לנהוג בהפעלת הדוקטרינה (ע"פ 6922/08 פלתי נ' מרינת ישראל [פרדס במאגרים ממוחשבים, 1.2.10], פסקה 33 לפסק הדין).

כע"פ (מחוזי ח"א) 15757-04-11 מרינת ישראל נ' גרינולד [פרדס במאגרים ממוחשבים, 18.6.12], [ענין גרינולד], פסקה 35 לפסק הדין, נקבע:

"בגד העילות הפרוטנציאליות להתערבות בית המשפט בשיקולי התביעה כזעמדה לדין מצוי עקרון השוויון שישמנו המצשי עלול להיות תוראה על ביטול כתב אישום בשל אכיפה בודנית. בית המשפט הרגיש כי גם בנושא זה נהוג בית המשפט באיפוק רב ולא בנקל הוא התערבות שמקורה באכיפה בודנית. בקליפת אגרו, ככלל, על החלטת התביעה להיות חפה מהפליה. ביטור עילה זו עומדת השאיפה לשמור על אמון הציבור ברשות המנהלית, ובצנינו ברשויות התביעה..."

וכן:

"אם ימצא כי התביעה התנתחה על ידי שיקלים זרים, מעלה בתוסר תום לב או שבית המשפט מביע למסקנה, כי הבחירה את מי להעמיד לדין ולגבי מי להימנע מכך, הרגה בנוסיות הענין ממתחם הסבירות - רק אז, התקבל טענה אכיפה הבודנית"

[ענין גרינולד, פסקה 25]

9. הנטל לשכנע בדבר קיומו של שוני מהותי ורלוונטי מונח לפתחה של המאשימה.

10. המאשימה ציינה כי נוכח השלמת החקירה בעקבות קבלת העדר על ידי המתלונן (גביית עדויות נוספות בתיק, המחזקות את גרסת המתלונן לאירוע), העריכה התביעה מהדש את העובדות ומכאן ההחלטה להגיש כתב אישום כנגד הנאשם.

11. אזכיר כי בית המשפט בוחן את שיקול הדעת של המאשימה בחינה מנהלית. בית המשפט אינו שם עצמו במקום המאשימה ובודק מה הוא היה מחליט במקומה, אלא בודק את סבירות החלטתה.

12. במקרה דנן, לפחות על פני הרובים, צורך האשם, כי התגמקה המפרסת את סיבת הגניזה של תיק המתלונן היא נתון חשוב. אך המאשימה לא סיפקה את התגמקה המפרסת (אלא רק את השורה התחתונה).

נטף על כך, תשובת המאשימה כי ההבחנה בין השניים נעוצה בכמות הראיות ואיכותן, אינה עולה בקנה אחד עם עילת הסגירה שנמסרה בענינו של המתלונן ("העדר ענין לציבור" ולא "העדר ראיות

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

14 פברואר 2013

מספיקות"ג, שכן שני חיקי הודקיה נסגרו מטעמים של "העדר ענין לציבור" ולא החזר קושי כלשהו כריחת הראיות.

13. התשובה של המאשימה, התולה את כל ההבחנה בין השניים בכמות הראיות או איכותן, אינה מספקת, אפוא, ואין בה משום הסבר מדוע בענינו של הנאשם יש ענין לציבור ואילו בענינו של המחלתן - לאו. בהעדר הנמקה אחרת, אין מוט מהנצה למסקנה שבמקרה זה הבחירה את מי להעמיד לדין ולגבי מי להימנע מכך, חרגה בסיבות הענין ממתחם הסבירות.

משך - אני מצאת כי יש מקום לקבל את טענת הנאשם ומורה על ביטול כתב האישום.

המזכירות תעביר את החלטתי לידיעת הצדדים במקום.

כן אבקש שהחלטתי תועבר לראש מרזר תביעות, שכן יש לחסכ את השומת ליבה לכך שתגובות המאשימה (לא רק בחיק זה, אלא בחיקים רבים אחרים) אינן מגיעות במועדן, אם בכלל.

ניתנה היום, ד' אדר השע"ג, 14 פברואר 2013, בהעדר הצדדים.

מיכל ברק נבו, שופטת